

Zápis do kroniky obce ČACHROV za rok 1990

P o č a s í

Začátek roku téměř bez sněhu, jehož naprostý nedostatek i v pozdějších měsících a v letním období jen malé dešťové srážky způsobily, že v pramenech i ve studnách bylo málo vody. Teprve zářijové deště trochu zavlažily vyschlou půdu a přispěly k poněkud vyšší vydatnosti pramenů.

Sníh oproti jiným letům přišel poměrně brzy - 8. listopadu asi 25 cm. Byl však smyt deštěm 12. listopadu a udržel se jen nepatrně ve vyšších polohách a to ještě jen na některých místech. Koncem listopadu a zvláště začátkem prosince napadl a již zůstal ležet (kolem 30 cm), takže po delší době byly bílé vánoce.

V průběhu roku několikrát silný vítr i vichřice. Z 1. na 2. února nárazové poryvy až 130 km/hod.; silný vítr mezi 15. a 18. únorem; ze 7. na 8. března vichřice rozbila dřevěnou kolnu prodejny Jednoty na Javorné a v lesích způsobila polomy - vždy několik stromů buď vyvrácených nebo zlomených ve výšce 1 - 3 m nad zemí, některé vykrouceny.

26. dubna večer na Čachrově a Javorné kroupy.

V únoru několik krásných dnů (3.; 5. je 12 °C; 20. v poledne na slunci 26 °C a ve stínu 16 °C; 21. v poledne na slunci 33 °C). 2. a 4. května nádherné dny - na slunci kolem 30 °C. V červenci převážně krásně, 21. ve 12 hod. na slunci 38 °C. Začátkem srpna se ranní teploty pohybovaly kolem 20 °C, v poledne 38-45 °C. Ve druhé polovině srpna mírné ochlazení, od 13. srpna přepršky při teplotách kolem 20 °C. 21. srpna silný vítr. Začátek září chladný a deštivý.

P ř í r o d a

V červenci se opět na Svinné ozývala křepelka.

Hnědá zmije pozorována 9. července dopoledne u Zejbišského dvora, 11. července odpoledne na Svinné nad Bucharem.

17. července 3 jeleni na Štíhlově.

S p o j e

Bylo dokončeno kladení telefonního kabelu na trase Klatovy - Čachrov - Javorná - Železná Ruda a vybudována kontrolní stanoviště. V budově pošty na Javorné pokračovaly práce na instalaci nové telefonní ústředny a ve spojitosti s tím bytu v podkroví.

D o p r a v a

V letním období položen nový koberec na silnici E 53 mezi Javornou a Železnou Rudou.

Od 1. června dálkový autobus ČSAD na lince Praha-Klatovy-Čachrov-Javorná-Železná Ruda jezdí každodenně po celý rok.

Od 1. září zdraženo jízdné ve veřejných dopravních prostředcích. Jízdní v autobusech ČSAD je zdraženo v průměru o 30 % (jízdenka Javorná-Klatovy místo 9 Kčs stojí 12 Kčs). Místenka na autobus je zdražena o 100 % (popatek ze 3 Kčs zvýšen na 6 Kčs).

Na železnici je jízdné zdraženo o 100 %, důchodci mají slevu 50 % pouze na osobní vlaky, osoby starší 70 let jezdí v osobních vlacích zdarma. Dělnické a žákovské jízdní je řešeno novými tarify.

Od listopadu Lesní závod Železná Ruda umožňuje občanům svou Avii, která doposud jezdila jen pro pracovníky Lesního závodu bydlicími mezi Čachrovem a Javornou a Gerlovou hutí, dopravu do Železné Rudy a zpět do Čachrova za určitý poplatek (Javorná-Železná Ruda 6 Kčs).

Státní plemenářský podnik Klatovy nadále vozí obdobnou Avii děti do mateřské školy do Čachrova a zpět z Gerlova, Javorné, Onoho Světa, Jesení.

V červenci byla zrušena vizová povinnost mezi SRN a ČSFR, což se odrazilo zmnohanásobením automobilového provozu na silnici E 53 mezi Železnou Rudou a Klatovy. Je to způsobeno nejen tím, že bývalí zdejší obyvatelé a jejich rodinní příslušníci navštěvují místa svého dřívějšího žití, ale zvláště možností laciného nákupu převážně potravin a alkoholických nápojů včetně nepoměrně levnějších obědů a večeří v restauracích (smažený vepřový řízek v Bavorské Železné Rudě a Zwiesel kolem 15 marek, zatím co u nás např. menu s libovolným množstvím přílohy v Klatovech "U kanónu" kolem 50 Kčs - přepočet 1 marka = 18,40 až 23 Kčs).

3. října o státním svátku SRN (připojení NDR k SRN) projelo mezi Javornou a Čachrovem během 4 hodin odpoledne přes 900 aut. Zvýšená frekvence osobních aut je i ve všední dny od rána do pozdního večera.

Takový silniční provoz přináší s sebou četné nehody.

23. května časně ráno v zatáčce silnice E 53 nad Javornou sjelo auto ze SRN do příkopu. Ke zranění nedošlo.

8. června v podvečer v podjezdu železniční dráhy v Běšinech nezvládl řidič osobního auta ze SRN zatačku a srazil se s autem pana Zajíčka majícího rekreační chalupu na Javorné. Byla zničena karoserie a MUDr. Zajíčková měla nalomená žebra.

10. srpna ve 23 hod. na konečné stanici autobusové linky Klatovy-Javorná na Javorné narazil řidič auta zn. Fiat z Plzně-jih, jedoucí od Jesení, do odstaveného autobusu. Tři zranění odvezl kolem jedoucí občan SRN do nemocnice v Klatovech, kde jeden těžce zraněný zůstal a zbývající dva byli propuštěni do domácího ošetření. Týž večer se srazila tři auta v tzv. Americké zatačce u Jesení (2 auta SRN, 1 auto ČS). Zřejmě řidiči podcenili tuto zatačku, přestože déšť nebyl právě příznivý pro rychlou jízdu.

25. srpna v 5 hod. v zatačce u garáže autobusu ČSAD na Javorné narazilo prudce jedoucí auto řízené mladou řidičkou do transportního pasu u budovy. Auto se převrátilo do potoka. 3 osoby ze Sušice včetně řidičky byly zraněny.

26. srpna v 17 hod. v zatačce u garáže ČSAD na Javorné srážka dvou aut ČS a SRN.

4. října v tzv. Americké zatačce za Jesením směrem na Čachrov skončila v levém příkopě se svým autem mladá řidička. Paní Milatová z Javorné, jedoucí právě z Čachrova kolem, zapůjčila tažné lano k vytažení auta z příkopu jinému řidiči, který se zde již snažil havarované pomoci. Ke zranění ani k většímu poškození auta nedošlo.

O b c h o d

2. května byla v Pošingrově dvoře na Javorné otevřena prodejna potravin Státního plemenářského podniku Klatovy-Luby pro místní a okolní pracovníky tohoto podniku, ale i pro ostatní občany. Je pěkně upravena. Vedoucí je Pavla Menzová z Javorné, která v prodejní pauze pracuje v závodní kuchyni Pošingrova dvora. V prodejně Jednoty na Javorné zůstává vedoucí a také jedinou pracovnící paní Marie Hanusová po vyjasnění některých okolností a připomínek spotřebitelů.

Po zrušení víz mezi ČSFR a SRN velmi brzy vznikaly primitivní stánky při silnici E 53 mezi Starým Brunstem a Čachrovem s občerstvením nebo třeba jen s prodejem různých alkoholických nápojů (Becherovka, plzeňské a budějovické pivo, vodka, sekt ap.). Takové stánky stánky stojí na odpočívadle nad Starým Brunstem,

na Vogeltändu, nepravidelně na Javorné, dále v Jesení a v Čachrově. Někteří "obchodníci" nemají ani povolení k této činnosti. Teprve na podzim docházejí žádosti o povolení na MNV, které jsou po zapravení patřičných poplatků kladně vyřizovány, i když někdy s výhradami. Tento nekultivovaný prodej a občerstvení není příliš dobrou vizitkou pro nás. V některých případech byla tyto "služby" poskytovány neoprávněně za valuty.

Z e m ě d ě l s t v í

15. srpna na Sviné uspořádal Státní plemenářský podnik Klatovy dražbu herefordských býků z chovu jmenovaného podniku a Vojenských lesů a statků Sušice. Průběh byl obdobný jako v minulém roce.

Stádo ovcí na Šukačce bylo postiženo nákazou.

V průběhu roku došlo k některým personálním změnám na farmách Státního plemenářského podniku.

Je však škoda, že stále není věnována patřičná pozornost údržbě hospodářských objektů, takže jejich chátrání pokračuje a blíží se už neúnosné míře. Přitom opravy běžného druhu by mohly zachránit hodnoty, které do rázu krajiny patří a mohou i nadále sloužit, aniž by bylo třeba budovat objekty nové ráz krajiny narušující. Zcela byl v tomto roce zdevastován vnitřek Zejbišského dvora, pokračuje chátrání stodolu bývalého Simandlova statku (úžlabí), Gerlova dvora ap. Naproti tomu je dobře udržován např. bývalý Günthnerův dvůr, Šukačka.

Celá situace zřejmě vyplývá z nejistot budoucího směru hospodaření, nedostatku finančních i materiálních prostředků a pracovníků pro údržbu.

L e s n í h o s p o d á ř s t v í

Ve zdejší oblasti nedošlo k podstatným změnám.

Po dlouhé době sem opět zajíždějí nimrodi ze SRN k odstřelu vysoké za patřičné poplatky. Trofeje jsou na vysoké úrovni.

Š k o l s t v í

Ve školství dochází k podstatné změně ve skladbě a zvláště v obsahu některých předmětů. Týká se to především občanské nauky a znovu zavedení nepovinného předmětu náboženství.

Na základní škole dochází k personálním změnám:

- 13. března byla z funkce ředitelky odvolána Marie Bejvlová a přeložena na základní školu do Klatov jako učitelka;

- od 1. dubna do 1. července vykonává funkci ředitele základní školy Martin Tomaier,

- od 2. července nastupuje na místo ředitele Jan Vích.

V učitelském sboru jsou: Irena Rubášová, Věra Kohoutová, Šárka Rašková, Eva Brůhová, Marie Sedláčková, Mirka Valešová, Petr Šmejkal. Náboženství vyučuje farář Jaroslav Lilák z Čachrova. Ostatní pracovníci zůstávají jako v loňském roce.

V mateřské škole nastoupila od 1. září nová učitelka Zdenka Kolářová z Čachrova.

Z d r a v o t n í c t v í

12. července začíná opět v rehabilitačním a rekreačním středisku Stavebních izolací na Javorné fungovat rehabilitace do začátku září, kdy končí rekreační sezóna. Vždy v pondělí a čtvrtek od 12 do 15 hodin ordinuje zde MUDr. Karlíková z n.p, Kozak Klatovy a celý týden jako rehabilitační sestra zde působí paní Běloušková (důchodkyně, dříve vrchní sestra v klatovské nemocnici, po zácvičku rehabilitační sestrou paní Beranovou z klatovské polikliniky - sportovní úsek). Vzhledem k tomu, že se jedná o rehabilitaci rekreatů majících zájem o různé vycházky a výlety, paní Běloušková předepsané kúry poskytuje i v časných ranních hodinách tak, aby rekreati - pacienti se mohli většiny akcí pro rekreaty pořádaných zúčastňovat.

C í r k e v

Čachrovská fara po vysvěcení faráře Vlka na biskupa českobudějovické diecése zůstávala dlouho neobsazena. Aby mohly být slouženy mše v kostelích pod tuto faru spadajících, dojížděli na faru do Čachrova vždy 2 kněží z Českých Budějovic nebo z Českého Krumlova. Ti pak v sobotu a v neděli sloužili mše na Čachrově, v Běšínách, v Železné Rudě i Strážově a někdy i na Javorné.

1. července nastoupil na čachrovskou faru nový farář Jaroslav Lilák, který dosud byl tajemníkem českobudějovického biskupa. První mši sloužil na Čachrově 3. července. Kromě Čachrova má na starost jako administrátor farnosti Běšiny, Javorná, Železná Ruda a Javorná.

Přestože interiér farní budovy na Čachrově byl za faráře Vlka zmodernizován (byt faráře přemístěn do 1. patra, koupelna, úprava chodby a schodiště ap.), na nového faráře čeká generální

oprava fasády fary, kolem níž je postaveno trubkové lešení. Kromě toho se farář snaží upravit hřbitov na Javorné včetně zhotovení okapů pro kostel sv. Anny, aby voda stékající se střechy dále nepodmáčkávala kostel, architektonickou památku z počátku 18. století a poslední kostel horské části Šumavy dosud stojící včetně původního interiéru a památkami na zdejší skláře. Ve spolupráci s kronikářem budou v interiéru kostela u náhrobků umístěny přepisy z náhrobků v němčině a v češtině.

9. října byla iniciativou pana Krause z Furthu, zete javorenského rodáka pana Weinfurtra, a paní Marií Frank z Mnichova zorganizována v kostele sv. Anny na Javorné německá mše, celebrována německým děkanem z Furthu a čachrovským farářem pro německé občany, kteří zde dříve bydleli a kteří se se sjeli v hojném počtu. Svou sbírkou přispěli na údržbu kostela a přislíbili zajistit měděný plech pro klempířské práce na střeše kostela. Zájemcům byl rozdán nebo podle jejich přání dodatečně zaslán historický popis kostela sv. Anny v němčině, který pořídil kronikář výpisem z kroniky.

K tomuto dni někteří občané v předchozí době upravili hroby svých příbuzných na javorenském hřbitově. Jedním z nich byl také pan Gnäthner z Günthnerova dvora, který však zanedlouho zemřel.

Poněkud jinak se zachoval pan Ascherl, který 17. srpna sejmul bez svolení MNV litinovou náhrobní desku z vnější zdi sakristie javorenského kostela nad rodinnou hrobkou Ascherlů z Nového Brunstu, jeho prarodičů, a odvezl si ji do Bavor. Tak na hřbitově zůstal další neoznačený hrob, tentokrát díky potomkům zemřelých. Je třeba však dodat, že v korespondenci s kronikářem sám sdělil, že náhrobní desku vrátí na původní místo.

P o l i t i c k é u d á l o s t i

Hlavní událostí roku jsou první svobodné volby po 42 letech jak do Federálního shromáždění a České národní rady ve dnech 8. a 9. června a také komunální volby 24. listopadu.

Voleb do Federálního shromáždění a ČNR se zúčastnilo téměř 100 % zapsaných voličů kromě několik voličů z řad rekreantů na Javorné, kteří využili práva volit mimo své bydliště na voličský průkaz. Volební výsledky viz následující tabulky.